

Fonyódi linnapea Joszef Hidvegi (vasakult) abikaasaga ja Tõrva linna delegatsioon (pildilt puudub Jane Kask).

Juta Karpov

Tõrva linna delegatsioon külastas oma Ungari sõpru

Tõrva linna delegatsioon viibis 6.–9. septembrini Fonyódi linnapea kutset Ungaris. 5000 elanikuga Fonyód asub Balatoni järve ääres, kus on hästi arenenud suvine puhketurism. Fonyód on Tõrva sõpruslinn 2011. aasta sügisest.

Fonyódi linnavalitsus oli korraldanud oma sõpruslinnadele rahvusvahelise suurürituse, kus osalesid nende partnerid Slovakiast, Rumeeniast, Belgias, Saksamaalt ja Eestist – kokku üle 80 inimese. Külalised Slovakiast ja Ru-

meeniast olid aladelt, mis kuulusid kunni Esimese maailmasõjani Ungarile, ning olid rahvuselt ungarlased. Seega oli tegemist etniliste ungarlaste kokkutulekuga. Belglased ja sakslased on olnud Fonyódi linna partnerid juba ligi 20 aastat.

Ürituse programm võimaldas tutvuda Ungari ajaloo ja kultuuriga ning sõbruneda Fonyódi partneritega teistest riikidest. Lisaks sellele külastasime kohalikku vanadekodu ning tervisekeskust. Tiiu Madal ja Jane Kask said võimaluse

võrrelda meie ja Ungari arengutaset. Nad leidsid paljugi ühist, kuid samas ka erinevat. On hea rõõmustada, kui märkame, et oleme arengus ees, ja õppida, kui leiame midagi uut.

Fonyódi linnapea kinnitas, et on huvitatud Fonyódi ja Tõrva linna koostööst, eriti hariduse ja kultuuri vallas. Püüame leida võimalusi ühisprojekideks. Järgmisel aastal ootame nende delegatsiooni vastukülaskäigule Tõrva.

Tiiu Madal välissuhete spetsialist

Ettevõtlikud naised, liituge laenugrupiga!

Naisettevõtjaid ühendav MTÜ ETNA Eestimaal alustab koostöös Maaelu Edendamise Hoiu-Laenuühistuga projekti ETNA Mikrokrediit, mille eesmärk on pakkuda ettevõtjale koolitust ja mikrolaenu maapiirkondades elavatele naistele. Valgamaal alustab laenugrupp tööd Tõrvas.

Tõrvas tegutsema hakkav grupp on üks kümnest laenugrupist ja sellega saavad liituda Põdrala, Hummulu ja Helme valla ettevõtlikud naised. Poolteist aastat kestva projekti käigus läbivad ettevõtlikud naised kuus kuud kestva mentorlusprogrammi, misjärel on neil võimalik saada paindlike tingimuste ja

soodsa intressiga laenu oma idee elluviimiseks.

MTÜ ETNA Eestimaal tegutseb alates 2003. aastast maapiirkondades naisettevõtjale toetamisega ning mikrokrediidi projekti juhi Kairi Talvise sõnul on nad pea kümne aasta pikkuse tegevuse jooksul näinud, kuidas maal elavatel naistel jääb sageli oma ettevõtlusega alustamiseks puudu vaid üsna väikesest algkapitalist.

«Tegemist on ju mikroettevõtlusega, kus ei hakka kunagi läbi jooksma suured summad, mistõttu ka pangad pole alati laenuandmisest huvitatud. Teisalt aga pakuvad naiste loodud ettevõtted

maapiirkonnas tööd ja sissetulekut ning võimaldavad ka perel maale elama jääda,» selgitas ta.

Talves lisas, et projekti lõppedes jääb laenuressursi grupi käsutusse, mis tähendab, et laenugrupid ei lõpetata tegevust ka projekti lõppedes ning kui mõni grupp enam laenu ei vaja, saavad seda kasutada järgmised grupid.

Kõigil, kellel on huvi laenugrupiga liitumise vastu, võivad ühendust võtta ETNA Mikrokrediidi projektijuhi Kairi Talvise telefonil 507 6444.

Projekti rahastab Avatud Eesti Fond kriisiprogrammi raames.

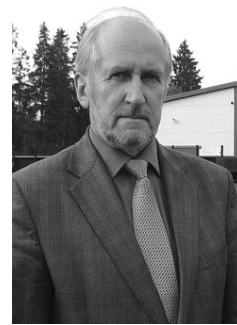
Helme Vallavolikogu istungil 30. augustil 2012

- kuulati vallavanema informatsiooni rahvastiku sündmustest, valla finantsseisust, suvel toimunud üritustest, valla veeprojektist;
- koolijuhid: Ivar Hanvere, Ants Piirsalu ja Ülle Taal andsid ülevaate koolide valmisolekust algavaks õppeaastaks ja vastasid volikogu liikmete küsimustele;
- valla eelarve strateegia koostamiseks moodustati komisjon, kuhu kuuluvad volikogu eelarve- ja majanduskomisjoni liikmed Avo Tamm, Malle Aavastik, Toivo Põldma, Raivo Sillaste, Tarmo Tamm ja komisjonide esimehed Liivi Arro, Tõnis Järv, Ave Visor.

Tiina Õunpuu
vallasekretär

KROONIKA

LEMBIT TALLI

Sündinud 1949. aastal Rakveres. Lõpetanud Rakvere 1. keskkooli ja 1973. aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi mehaanikainseneri erialal. Õppinud Eesti Diplomaatide koolis ja Eesti Majandusjuhtide Instituudis, lõpetanud pädevusdiplomiga.

Töötanud rahandusministeeriumis välislaenu ja välisabi osakonnas, tegelenud Euroopa Liidu Phare ja UNDP programmidega, piiriüleste koostööprogrammidega. Töötanud Euroopa Komisjoni Tallinna esinduses programmivolikuna (keskkond, transport, energeetika, piiriülene koostöö), projekteerimise ja

konstrueerimisfirmas SWECO Projekt AS investeerimiseelsete uuringute osakonna juhatajana, keskkonnateabe keskuses hankespetsialisti ja projektijuhi na.

Valdab vabalt inglise ja vene keelt.

Alates 14. augustist 2012 Valga maakonna Tõrva veemajandusprojekti projektijuht.

Tarbijakaitseamet hoiatab

Tarbijakaitseamet hoiatab ettevõtete Veekvaliteet OÜ ja Kvaliteetvesi OÜ eest. Ettevõtted tegelevad veepuhastussüsteemide koduuksemüügiga ja püüavad tarbijate eluruumidesse siseneda erinevatel ettekäanel, näiteks kraanivee kvaliteedi kontrollimiseks. Seejärel pakutakse aga veefiltrit ja -puhastussüsteemi paigaldamist, mis maksab sadu eurosid.

Kuigi koduuksemüügi puhul annab seadus tarbijatele õiguse lepingu üle rahulikult järele mõelda ja sellest 14 päeva jooksul ilma põhjendusi esitamata taganeda, võib nimetatud firmade puhul kaubast loobumine ja makstud raha tagasisaamine osutuda keeruliseks protsessiks.

Kui teil ei ole ühest soovi Veekvaliteet OÜ ja Kvaliteetvesi OÜ tooteid osta, keelduge esitlusest kindlalt ning ärge laske ettevõtete esindajaid oma eluruumidesse!

Tarbijakaitseameti nõuandetelefon: 1330 või 620 1707, info@tarbijakaitseamet.ee

Tarbijakaitseamet

Vikipeedia ootab taas pilte kultuurimälestistest

Juba teist aastat korraldavad MTÜ Wikimedia Eesti ja muinsuskaitseamet septembris fotovõistluse „Kultuurimälestised Vikipeediasse“, et Vikipeedia saaks juurde vaba kasutusõigusega fotosid ning inimesed pööraksid rohkem tähelepanu meid ümbritsevatele kultuuriväärtustele.

Kümme parimat fotot saadetakse edasi konkursile „Wiki Loves Monuments“, mis nüüdseks on kasvanud ülemaailmseks. Eelmisel aastal osales 18 Euroopa riiki ning kokku laaditi üles rohkem kui 165 000 fotot.

Kuni 30. septembrini 2012 kestval võistlusel võib osaleda igalüks piiramatu arvu fotodega. Eriti oodatud on jäädvustused mälestistest, millest vabas veebientsüklopeedias veel pilte ei ole. Seda saab lihtsalt kontrollida Vikipeediasse koostatud mälestiste loenditest. Fotod tuleb avaldada vaba kasutuse litsentsi all ja laadida konkursi kodulehelt leitava vormi abil üles septembri jooksul, pildistamise aeg võib olla ka varasem.

Parimate Eestis tehtud fotode autoreid ootab 300 euro suurune auhinnafond, lisaks ajalehetellimused ja raamatud. Eriauhindu on pannud välja näiteks Tartu linn parimate Tartu fotode eest, Tartu Ülikool parima ülikooliteemalise pildi eest, Võru Instituut ajaloolise Võrumaa fotode autoritele, ajakiri Kodu ja Aed parima koduna kasutatava mälestise pildi eest jt.

Auhinnalised teosed, millest koostatakse ka rändnäitus, valib välja fotograafidest ja kultuuripärandi tundjatest koosnev žürii.

Lisainfo:

www.wikilovesmonuments.ee

Teele Vaalma, MTÜ Wikimedia Eesti juhatuse liige,

wm-ee@wikimedia.org, +372 5814 5381

Urve Russow, muinsuskaitseameti registriosakonna juhataja,

urve.russow@muinas.ee, +372 640 3012

Kultuurimälestised
Vikipeediasse

2012/2013. õppeaastal õpib koolides õpilasi järgnevalt:

Tõrva gümnaasiumis 467 õpilast (1. klassis 28 õpilast),

Ala põhikoolis 50 õpilast (1. klassis 2 õpilast),

Ritsu lasteaias-alkkoolis 27 õpilast (1. klassis 9 õpilast).

MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLARATSIOONIDE ANDMETE VÄLJAVÕTE

Deklaratsioonid avaldatakse korrupsioonivastase seaduse lisana kinnitatud majanduslike huvide deklaratsiooni vormi järgi:

I Üldandmed

1. Ees- ja perekonnanimi.
2. Isikukood (ei kuulu avaldamisele).
3. Ametikoht.
4. Asutus (töandja).
5. Ametipalga aste ja ametipalk.

II Andmed vara kohta

6. Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitised, ühis- ja kaasomandiks oleva vara puhul näidatakse ametiisiku osa selles).

7. Registreeritud autod, vee ja õhusõidukid.
8. Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid (emitent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus).
9. Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv).

III Andmed varaliste kohustuste kohta

10. Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta (võlausaldaja, võlajääk deklareerimise ajal).

11. Muud varalised kohustused, mille suurus ületab deklareerimise ajal eelmise kuue kuu ametipalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms).

IV Andmed muude tulude kohta

12. Muud regulaarsed tulud (palk ja lisatasud põhitöökohal, kui ametiisikul puudub ametipalk, kompensatsioonid, s h nõukogudest saadavad hüvitised, nimetatud nõukogu ja näidates hüvitise suuruse; intressid; pensionid; töövõtust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud; autoritasud; muud tulud või tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega on tegemist).

V Andmed maksustatava tulu ja dividenditulu kohta.

(Ei kuulu avaldamisele.)

VI Andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta.

(Ei kuulu avaldamisele.)

Deklaratsiooni esitamise kuupäev.

HELME VALLAVOLIKOGU LIIKMED

1. Liivi Arro. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu nr 1977940. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. SEB Pank lihtarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis, töötasu töövõtulepinguga. 08.05.2012.

1. Jaanus Laiverik. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Sõiduauto Ford Mondeo 1997, sõiduauto Ford Mondeo, 1998; mootorratas Suzuki 2000. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arvelduskonto SEB Pank krediidikonto, Swedbank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, töötasu töövõtulepinguga. 30.04.2012.

1. August Ilves. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa, Helme vald, Linna küla 20301:004:0720. 7. Sõiduauto Renault, 2005. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt. 04.04.2012.

1. Tõnis Järv. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Helme vald, Ala küla 20301:002:1030. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, volikogu liikme tasu. 16.04.2012.

1. Eldur Kaiv. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Valga mk, Helme vald, 75004777. 7. Sõiduauto Volvo 850, 1994, sõiduauto Volvo 850, 1994. 8. Kohustuslik pensionikogumifond K2 9. Swedbank, arvelduskonto, Swedbank krediidiarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 25.04.2012.

1. Erja Liivson. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Helme vald, Valgamaa, 872240; elamumaa Helme vald, Valgamaa, 1277040; elamumaa Viljandi linn; metsa- ja põllumaa Helme vald Valgamaa 41140; metsamaa Helme vald Valgamaa, 1757900. 7. Sõiduauto Dacia Logan 2006. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto, Big Pank tähtajalised hoiused. 10. Swedbank AS 12718 eurot+ intress (koos abikaasaga). 11. Hüpoteek, 4921 eurot (koos abikaasaga). 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme tasu. 16.04.2012.

1. Maija Pallon. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Helme vald, 335540 (abikaasade ühisvara). 7. Luukpära Opel Ascona, 1983 (ühisvara); sedaan Opel Vectra, 1997 (ühisvara). 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto, krediidikonto, kogumispensionikonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt. 26.04.2012.

1. Ants Piirsalu. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Sõiduauto Opel Meriva, 2007, sõiduauto Ford Focus 1999. 8. Ei ole. 9. SEB Pank, arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu, volikogu liikme tasu. 24.04.2012.

1. Raivo Sillaste. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamu Valga maakond, Helme vald, 13946. 7. Maastur Jeep Grand Cherokee Limited, 2000; sõiduauto Volkswagen Passat 2,8 V6 Motion, 2004. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arvelduskonto, Swedbank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme tasu. 24.04.2012.

1. Avo Tamm. 3. Volikogu liige, volikogu aseesimees. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu (ärirama) Valga maakond, Tõrva linn, nr 1965440; elamumaa 1/2 kinnistust Valga maakond, Tõrva linn, nr 1824840, kinnistu Valga maakond Helme vald Kirikuküla küla, 1114840. 7. Haagis (omavalmistatud) 1982; kallur Scania, 1984; madel veoauto Mitsubishi, 1980; metsaveoki haagis Briab, 1984; buss Neoplan, 1984; haagis, omavalmistatud, 2008. 8. OÜ Ligur Motors, osa, 1, 2556,47 €, 2556,47 €, Swedbank Pensionifond K2, osa, 2952,004, 0,83621 €, 2468,50 €, Swedbank Pensionifond K3, osa, 278,63, 0,95795 €, 266,92 €. 9. Swedbank AS arvelduskonto, Swedbank AS kogumispensionikonto, Swedbank AS kogumishoius. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt, renditulu, volikogu aseesimehe tasu, volikogu liikme tasu. 25.04.2012.

1. Riho Viitak. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Helme vald, 716440. 7. Sõiduauto Lada 110, 2001; sõiduauto Mazda Premacy, 2000; sõiduauto Volkswagen Sharan, 1998. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Swedbank Liising AS autoliising. 12. Palk põhitöökohalt. 30.04.2012.

1. Ave Visor. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Talu Valgamaa, Helme vald 20301:002:2240. 7. Sõiduauto Volkswagen Golf, 1979 (ühisvara); Sõiduauto Volkswagen Passat, 1994 (ühisvara); sõiduauto Honda Civic 1997 (ühisvara); trailer Tiki Trailer 2009 (ühisvara); haagisuvila Agrarian 1994 (ühisvara); haagis Respo 2003 (ühisvara). 8. Nordea Pensionifond A, osakute arv 2453,462, koguväärtus 2158,22. 9. Swedbank 1 arvelduskonto, SEB Pank 1 arvelduskonto, Nordea pensionifond A. 10. Ei ole. 11. Hüpoteek 10545 €. 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme töötasu, volikogu komisjoni liikme töötasu. 16.04.2012.

HELME VALLAVALITSUSE LIIKMED

1. Lembit Mäesalu. 3. Vallavalitsuse liige. 4. Helme Vallavalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Tõrva linn, 33640; maatulundusmaa Valgamaa, Helme vald, Kirikuküla küla, 520440. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank üks arvelduskonto, SEB Pank üks arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Pension, töötasu Helme Vallavalitsusest. 22.04.2012.

1. Ülle Taal. 3. Vallavalitsuse liige. 4. Helme Vallavalitsus. 5. Ei ole. 6. Korteriomand Linna külas, kinnistu Põlvamaal. 7. Sõiduauto Ford Fiesta, 2004. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Sõiduauto Ford Fiesta liising. 12. Töötasu põhitöökohalt. 26.04.2012.

Ahjud ja pliigid korda

Päästetöötajad juhivad tähelepanu, et enne kütteseadme ülevõetust on viimane aeg kütteseadmeid üle vaadata ning puhastada. Nii hoiad ära tuleõnnetused ja säästad küttekulusid.

Kogu küttesüsteem tuleb kriitilise pilguga üle kontrollida, ega kuskilt suitsu sisse ei aja ning et lõõrides, pliitides, soemüürides, ahjudes ja korstnates poleks pragusid. Samuti tuleb kontrollida, ega korsten ole pigritunud, kas tahma- ja liivakivid on kindlalt kinni jms.

Aastaringse puiduga küttemise korral tuleb kütteseadet ja lõõre puhastada kaks korda, hooajaliselt kasutatavaid üks kord enne küttesüsteemi algust ja gaasikütteseadmeid üks kord aastas.

Igal viiendal aastal peab korstna puhastama ja kütteseadme ohutust kontrollima kutseline korstnapühkija, kes annab puhastamise ja kontrolli kohta akti. Regulaarne seadmete puhastamine on vajalik tuleohutuse tagamiseks ning aitab kokku hoida talviseid küttekulusid, sest suitsulõõridesse ladestunud

pigi muudab need tuleohtlikuks ning vähendab küttekolde kasutusiga ja suurendab soojakadu.

Puhastamata korstnast või katkisest kütteseadmest alguse saanud tulekahju on küttesüsteemil kodudes juhtuvate tuleõnnetuste sagedaseim põhjus. Valgamaal oli käesoleval aastal kaheksa tuleõnnetust, mille põhjustasid valesti paigaldatud, katkisest või hooldamata kütteseadmed.

Korstnapühkijate kontaktandmeid saab päästeala infotelefonilt 1524.

Aita ära hoida kulupõlenguid

Päästjate meeldetuletus maaomanikele: hoolda ja hari oma maad sügisel ning aita ennetada kevadisi kulupõlenguid!

Kulupõletamine on Eestis keelatud ja kulutuli hävitav ning ohtlik! Ometi süttib hoolimatult visatud suitsukonist igal kevadel kümneid kulupõlenguid. Mõõda kuluheina kiiresti levivates leekides satuvad ohtu ümbritsevad hooned ja metsad.

Käesoleva aasta aprilli ühel nädalavahetuse said päästjad Lõuna-Eestis kulupõlengutele väljakutseid 24 korral. Jõgevamaal sai lõkkest süttinud kulupõlengus viga naisterahvas, Valgamaal hävis kõrvalhoone. Hoolikad maaomanikud, kes hilisul viimase heina maadelt niidavad ja oma maaalvused korrastavad, aitavad ennetada ohtlikke tuleõnnetusi loodus ning säästavad elukeskkonda.

Astra Pintson-Käo päästameti Lõuna päästeteskuse pressiesindaja

Pärnu Postimees/Scanpix

Kingitud hobuse haiged hambad

Tegin oma kodus sügispuhastust. Siludes käte vahel noorima tütre imearmsaid, aga kukekaks jäänud pükse, silmitsesin mõtlikult toanurka kogunenud kraami.

Roosa nukukäru tagant piilusid punasemumuline piimakann ja käbidega kohviserviis, nagu oodates, et annaksin neile uue elu. Mõte läks sõpradele-tuttavatele, kes sageli minu poole pöörduvad, lootes leida asjadele, mida endal enam vaja pole, uus õnnelik omanik. „Prügikasti ju ka ei raatsi visata, aga sa ju suhtled lastekodudega, neil on kindlasti kõigest puudu ...“

Olen harjunud naabritele, kolleegidele ja niisama headele inimestele selle küsimuse peale vastama, et jah, ikka on ka neil vahel üht-teist vaja, täpsustades pisut vaiksemalt: „Aga tooge kindlasti asju, mis on puhtad ja terved!“

Olgu siis kevadine suurpuhastus või harras jõulumeelolu, milles inimesed oma uutele jõuluvana toodud kingitustele ruumi teevad, istun mina tihti peale kastide ja kottide otsas, mis paraku vajavad enne edasi saatmist eelsorteerimist.

Kogemus ütleb, et kingitud hobuse suhu vaatamine on hädavajalik, sest pahatihti leidub annetuste hulgas ka valimatult edasi saadetud vana kula kulunud riideid, lääpatallatud jalanõusid ja katkisi mänguasju. Arvan, et oma vana rämpsua kaelast ära soku-tamine näitab tõelist lugupidamatust abivajaja vastu.

Kahjuks on mul oma tööst tuua omajagu näiteid, kus innukad abistajad on turva- ja asenduskodudes peatavatele lastele saatnud asju, mille õige koht on prügikastis. Jaanuaris kirjutas üks pereema, et neil on põningul suusad, mida keegi pole juba aastakümneid kasutanud, et ta annaks need lastekodusse ära ...

Mäletan üht meest, kes tõi lastekodudele mitme suure prügikotiga riideid ning üle andes lisan kommentaari: „No siis nad näevad, et me selle žesti poleme!“

Mul polnud enam võimalust küsida, mis on selle žesti mõte täpsemalt, kui kottide sisuga tutvudes leidsin eest auklikke dressikaid, viledaks kantud sukkpükse, katkiseid lukuga jopesid, kulunud varrukatega kampsu- neid, pleekinud pildi ja väljaveninud kaelusega T-särke ...

Tõepoolest – kotis leidsid ka mõned täitsa tutikad poiste pikad püksid, mis teinuks kandjale rõõmu küll 90ndate lõpus, ent tänases päevas sobiks vaid stiilipeol kandmiseks.

Meenub ka kõne, kus üks ema rääkis, et oli oma lapsega tuba koristanud ja küsis, kas võib laste turvakodude mänguasju tuua. Võtsin need lahkelt vastu, aga enne üleandmist leidsin, et olin lastekodusse edasi andmiseks saanud kotitäie legoklotse ja detaile, millel nurgad katki ja seinad küljest.

Kevadel lugesin lehest, et Kuresaare Rimi kauplus kogus kolmenädalase taaskasutuskampaaniaga seitse konteineritait kasutatud riideid lasterikastele peredele ning kaupluse juhataja oli õnnelik, et kogumine läks üle ootuse hästi: „Inimesed olid aktiivsed, tulid ja töid kraami suurte kottidega. Eks nad tegid oma kappides kevadist suurpuhastust.“

Paraku polnud suurpered kogutud kraamist eriti huvitatud, sest kolme esimese konteineri sorteerimise järel selgus, et kasutamiskõlblikke lasteriideid oli neis äärmiselt vähe.

Miks kiputakse arvama, et kapi-nurgas tolmu koguvad asjad peavad tingimata minema teisele ringile neile, kes on ühiskonnas nõrgemal positsioonil? Kui asenduskodud ja suurperede emad võtaksid vastu kõik saadetised, millest tavakodudes lahti tahtakse saada, oleksid nende prügiveo- arved nii suured, et mõni muu elutähtis teenus jääks perele tellimata.

Olen kuulnud robustset ütlust „Mina saan sitast lahti, teine saab hea asja“ – aga miks peaksid teised meie prahist rõõmu tundma või kuidas see abivajaja elukvaliteeti parandab?

Märkamine ja aitamine ei tohiks seisneda enda jaoks vana ja tarbetu asja äraandmises. Taaskasutuses peaks lähtuma sellest, et uuele ringile antakse asjad, mida võib ka oma heale sõbrale või kolleegile anda või üleleesle soovitada.

Kui sügispuhastust tehes on valida, kas panen päevi näinud asjad heategevusse või kolitakosse, siis peaks valima viimase.

Minu tütre imearmsad püksid leiavad tee perre, kus on aasta jagu noorem tüdruk kasvamas. Käbidega kohviserviisile ja roosale nukukärule uue elu otsimisega läheb mul veel natuke aega, aga punasemumulist piimakannu soovitaksin heal meelel nii heale kolleegile kui ka peaministrile, kui vaid teaksin, et nende peres on hommikukohvi joomisel au sees suurte mummudega serviis.

Triin Lumi
kolme tütre ema
MTÜ SEB Heategevusfond
tegevjuht

VEEMAJANDUSPROJEKTI VEERG

Käesoleva aasta suve jooksul on veemajandusprojektiga seonduvalt toimunud mitmeid olulisi sündmusi ja arenguid. Alustada võiks sellest, et on vahetunud projektijuht. Endine projektijuht Rando Allilender leidis endale uue väljakutse ning lahkus töölt augusti alguses.

Konkursi tulemusena, kus osales neli kandidaati, osutus projektijuhi kohale valituks Lembit Talli (allakirjutanu). Uuel projektijuhil (asus tööle alates 14. augustist) on Euroopa liidu arenguprojektidega tegelemise kogemus alates 1992. aastast, omab mehaanikainseneri diplomit Tallinna Polütehnilisest Instituudist (Mehaanikaukool) aastast 1973, on varasemalt administreerinud EL projekte erinevatel tasanditel, sh Euroopa Komisjoni delegatsioonis/esinduses, töötanud projekteerimisfirmas, olnud riigiametnik, projektijuht, hankespetsialist jne.

Projektiga seonduvates tegevustes on seis järgmine:

Töös on leping konsultandiga, kes viib läbi kõik projekti kavandatud hanke ning teostab ehitustöödele inseneri- ja omanikujärelevalvet. Leping sõlmiti 25. mail ja see kestab kuni ehitustööde garantiiaja lõpuni. Konsultandi vastutada on peamiselt kogu projekti insener-tehniline pool.

Tänavakatete taastustööde teostamiseks sõlmiti riigihanke konkursi tulemusena leping osahinguga TAVT 5. juunil. Praeguseks on kõik kavandatud tööd teostatud ja leping lõpetatud. Taastati need tänavad, kus torustikuehitus on lõpetatud. Ülejäänud tänavad, kus osa torutöödest on lõpetamata, taastatakse järgneva torutööde lepingu raames järgmise aasta kevadel.

Menetluses on riigihanke kõige mahukamale ehitustööle: Tõrva linna veeja kanaliseerimisüsteemide rekonstrueerimine ja laiendamine. Pakkumused hankekonkursist osavõtnutelt laekusid 19. juulil. Pakkumuste hindamine on põhimõtteliselt teostatud. Eduka pakkuja väljasegitamist takistab aga asjaolu, et madalaima hinnaga pakkumuse teinud pakkuja hind osutus ligi kaks korda suuremaks võrreldes esialgselt kavandatud eelarvaga. Seoses sellega on praegu käsil täiendav projekti finantsmajanduslik analüüs ning selle tulemusena esitatakse tõenäoliselt keskkonnainvesteeringute keskuse (KIK) taotlus täiendava finantseerimise saamiseks. Kui asjakohane kinnitus on olemas, saab välja kuulutada eduka pakkuja ning sõlmida ka vastav töövõtuleping. Tööde algus seoses hanke kallinemisega küll viibib, kuid on lootus alustada siiski veel sellel aastal.

Reoveepuhasti ehituse hankemenetlus on lõppenud. Konkursil osales kolm pakkujat. Edukaks tunnistati ühispakkujad Schöttli Keskkonnatehnika AS ja AS Valmap Grupp. Vastav töövõtuleping sõlmitakse hiljemalt septembri teises pooles.

Vastavalt kavandatule on tänase seisuga välja kuulutatud veel kaks riigihanget:

1. Amortiseerunud puurkaevude tamponeerimine;
2. Torustike survepesuauto ja uue reoveepuhasti tehnoloogiliste abiseadmete (tõstuk-traktor ja aunasegaja) hankimine.

Nende kahe viimase hanke pakkumused laekuvad oktoobri alguses. Pärast nende hangete tulemuste selgumist on võimalik teha ka lõplikul järeldusel kavandatud eelarvest ning tõenäoliselt on vajadus esitada KIKile taotlus täiendava finantseerimise saamiseks.

Infot veemajandusprojekti kohta on võimalik leida ka meie veebilehelt www.torvaveejoud.ee. Võimalikele täiendavatele küsimustele saame vastata koostöös eelnimetatud konsultandiga.

Lembit Talli
OÜ Tõrva Veejõud projektijuht
telefon 517 9729
e-post: lembit@torva.ee

Eesti muusikud Norras

Igal aastal suve lõpus toimub Norras Tõrva sõpruslinna Hemsedali lähisel Fausko talus Fauskivaleni festival, kuhu oodatakse külalastajaid kuulama rokki, folki ja bluu, nautima head toitu ja mõnusat õhkkonda.

Sel aastal alustas festivali võimsa lava-show'ga Norra nõutumaid ja kuulsamaid bände Hellbillies.

Ka Eesti/USA bluusibänd Esco Compton & The Southerners oli välja kuulutatud ühe peaesinejana. Ansambel astus üles koosseisus Esco Compton (laul), Mati Mölder (kitarr), Tõnu Varjun (kitarr), Mairo Malm (basskitarr) ja Andrus Antonio Freimanis (löökrüstad). Helimeheks oli Oleg Aarna. Bändi esinemised kahel järjestikusel õhtul olid rajalt rahvarohked, jagus nii tantsijaid kui kuulajaid.

Eesti ja Norra rahvamuusikute ühine kava valmis Hemsedali muusikaõpetaja Tori Snerte eestvedamisel. Esinesid Tori Snerte flöödil, andekad kohalikud lütsamängijad Tor ja Janet Albrigtsen ning kurdid noormees löökpillidel.

Eestlastest musitseerisid Koidu Ahk (akordion ja väikekannel), Mati Mölder (kitarr), Katrin Kannukene (viul) ja Mairo Malm (basskitarr). Peaaegu tunnine kontsert võeti festivalipubliku poolt väga hästi vastu.

Norrale meeldisid eriti Koidu Ahki mängitud lood väikekandl. Tugeva aplausi teenis kohalik kuulus viulipala „Fanitullen“ festivalitalu peremehe Knut Fausko esituses.

Oma maa rahvamuusikalugusid paluti eestlastel esitada ka festivali niinimetatud VIP-kontserdil, kuhu pileti lunastanud külalastajad said nautida peale elava muusika ka head toitu ja valitud veine.

Eesti muusikuid võtsid oma kodu-

Eesti muusikud Tori Snerte suvetalus. Istuvad Oleg Aarna (vasakult) ja Mairo Malm, seisavad Katrin Kannukene, Koidu Ahk, Tõnu Varjun, Andrus Antonio Freimanis, Mati Mölder ja Esco Compton. Tori Snerte

des vastu Tori Snerte ning Tor ja Janet Albrigtsen. Võõrustajad korraldasid külalistele viimasel Norras veedetud päeval mägimatka. Tippu jõudmiseks tuli ronida üle tunni aja ülespoole, kuid avanev vaade kose servalt tasus vaeva kuhjaga. Enne tagasiteele asumist külalastati mägedes asuvat Tori Snerte suvetalu, söödi kodust juurvil-

jasuppi ning tutvuti kohaliku pillmeisteri ja tema tehtud kanneldega.

Tori Snerte sõnul jäid festivali korraldajad Eesti muusikutega väga rahule. Ühist rahvamuusikaprojekti on plaanis tulevikus edasi arendada Hemsedali-Tõrva sõprusühete käigus.

Katrin Kannukene

Igatsuste imelind jäi ühe tiivaga

Zdeněk Fibichi „Poemi“ helide saatel, põlev mälestusküünal käes, tulevad mõtlikul vaiksel sammul Sirje Miljan, Dagmar Parts, Novella Hanson ja Elle Pikker. Seisatavad ja asetavad lavale küünla tänuhäeks Helmi Keernikule enam kui viiskümmend aastat tagasi antud õpetuste ja ilusate lapsepõlveaastate eest. Aastate eest, milles oli tantsu, laulu ja sõna – igähele tema eelduste ja võimete kohaselt.

Helmi Keernik kirjutas ka ise näidendeid, nii sai ta oma lastesektori lapsi tundes anda osa, kus lauljad lapsed said laulda, tantsuhimulised tantsida ning viisipidamatul sõnalise osaga tegelda.

Suurepärane koostöö oli Helmil kultuurimaja kunstilise juhi Heldur Vatseliga. Vatseli poolt oli ka kirjutatud muusika Helmi Keerniku viimasele lastenäidendile „Sõnajalaõis“. Tõrva kultuurimaja lasteringis oli neil aastatel enam kui 30 last. Etenduses rakendati kõik lapsed, sest oldi ühe kollektiivi liikmed – see liitis siis ja seob neid lapsi ka veel täna. Tänu Sinule, Helmi!

Helmi Keerniku esimesed õpetajad olid tantsijad Lilian Looring ja Robert Rood. Õppetunnid olid rasked, kuid püsivus viis sihile. Lavaga on juba kord nii, et see, mis paistab teistele kerge, tuleb läbi eelneva higi ja vaeva. Suureks sündmuseks Helmi elus oli pääsimine Vane-muise lavale rühmatantsijana. Lisaks tantsule õppis Helmi Tartus ka keelte-koolis madam Selli juures saksa keelt.

Tallinnas oli Helmil õnn õppida keiserlinnas Peterburis Maria Teatri endise baleriini Jevgenia Litvinova klassikalise tantsu eraturundides. 1938. aastal sõlmiti Helmiga tööleping Itaaliasse, kuid hilinevad dokumentide vormistamise tõttu jäi see sõit ära. Võibolla oli see õnn, sest peagi puhkenud maailmasõda oleks ära võtnud tagasitee kodumaale.

Kodulinna tööle asudes töötas Helmi Keernik Tõrva lastesõime juhatajana. Hiljem kandideeris ta Tõrva kultuurimaja juhataja vabanenud kohale, kuid kodulinna juht hindas tema või-

Ira Petrova ja Eve Valliste

meid kultuurimaja koristaja, kütja ja riiehooldija vääriliseks.

Hoolt vajav vana ema ja kasutütar Ira vajasis abi. Helmi võttis pakkumise vastu, sest elus oli kord niisugune aeg ...

Oma suurt armastust ja õpitud ametit sai ta rakendada pühendunult Tõrva kultuurimaja lasteringis, kus ringijuhi tasu tuli tihti kulutada dekoratsioonide ja esinemiskostüümidele.

Helmi Keerniku elu ja tegemised on talletatud väärtuslikku kodu-uurimistöösse „Üks rääkimata lugu Tõrvast

Heli Kohv 2 x Ilmar Kõverik

pärit tantsijannast”, mille koostas õpilane Katrina Meriste Helme sanatoorse internaatkooli õpetaja Mall Lepiku juhendamisel.

Helmi Keerniku mälestusele pühendatud üritust sarjast „Juured“ aitasid läbi viia kasutütar Ira Petrova, Võru gümnaasium, Hilma Karu, Eve Valliste, tantsustuudio Lys, tantsija Heli Kohv Tartust, Tõrva kultuurimaja rühma Eideratas liikmed, Heinar Hernits, Loreida Oja ja teised, filmile jäädvustas doktor Mati Mölder Tartust.

Ilmar Kõverik

Käimas on hiite kuvavõistlus

Käimasolev kuvavõistlus „Maavalla hiied 10225“ ootab ülesvõtteid hiitest ja teistest looduslikest pühapaikadest nii Maavallast kui ka piiri tagant. Võistluse eesmärk on väärtustada ja tutvustada ajalooliste looduslike pühapaikade kultuuri ja looduspärandit, jäädvustada nende hetkeseisund ning suunata inimesi pühapaikade külastama ja hoidma.

Viieks aastaks toimival võistlusel on mitmeid uuendusi. Esmakordselt on osalejatel võimalus määrata oma võistlustöö soovi korral Creative Commons rahvusvahelise vabakasutuse litsentsi alla ning osaleda seega eestikeelse Vikipeedia koostamises.

Üleskutsele saata võistlusele ka mujal maailmas asuvate looduslike pühapaikade pilte on juba vastanud mitmed Soome fotograafid. Mõnevõrra on uuenenud ka võistluse lehekülj ning nüüd on hõlpsam tutvuda võistlusele saadetud töödega.

Võistluse üldarvestuse peaa-hind on 500 eurot ning kuni 16aastaste peaa-hind 250 eurot. Lisaks jagatakse välja hulk eriauhindu järgmistest rühmadest: püha puu, kivi, veekogu, annid, hiie valu, Vana-Võromaa, Virumaa, saared, muinsuskaitse, looduskaitse ning maailma pühapaigad.

Võistlus kestab kuni 31. oktoobri 2012 ning võitjad kuulutatakse välja kooljakuus (november) Tartus toimival hiie väe tunnustamissündmusel.

Hiite kuvavõistluse korraldavad Maavalla koda, Hiite Maja SA, Tartu Ülikooli looduslike pühapaikade keskus ning MTÜ Wikimedia Eesti.

Võistlust toetavad Kehrwieder, Maaleht, Loodusesõber, Eesti Loodus, Maakodu, Võro Instituut, Uma Leht, Tihuse hobuturismitalu, Krautmani tervisekool, looduslike pühapaikade riiklik arengukava, kultuuriministeerium, siseministeerium, keskkonnaamet ning muinsuskaitseamet.

Rahvusvahelise looduskaitseliidu (IUCN) hinnangul on looduslikud pühapaigad inimkonna ning ka Eesti vanimad looduskaitsealad. Maavalla pühapaigad on osa soome-ugri kultuuri- ja looduspärandist.

Eestis on teada vähemalt 600 suuremat maa-ala hõlmavat hiiepaika, ligikaudu 2000 püha kivi, puud ja allikat ning 700 ristipuud. Pühapaikade leidub kõikides maakondades ja kihelkondades ning paljudes küladest. Valdav osa meie pühapaikadest on ohustatud, riikliku kaitse alla kuulub neist mingil määral ligikaudu 15%.

Lisateave

Võistluse eeskiri jm lisateave: <http://www.maavald.ee/maausk>
Võistluse leheküljel on võimalik üles laadida oma võistlustööd ning tutvuda seni saadetud ülesvõtetega: <http://www.maavald.ee/kuvad/>
Eelmisel aastal võitis hiite kuvavõistluse Ain Raali ülesvõte Palivere hiiepuust: <http://www.maavald.ee/maausk>
Lähem teave: Ave Anniste, tel 5803 5358, ave@hiis.ee

Kiigeoru hiis Postimees/Scanpix

Euroopa Liidu toetus metsa majandusliku väärtuse parandamiseks

1.–16. oktoobri 2012 toimub meede 1.5 Metsa majandusliku väärtuse parandamine toetuste taotlemine järgmistele tegevustele:

Meede 1.5.1

Hooldusraie (valgustus või harvendusraie) kuni 30 aasta vanuses puistus. Vajalik taotluse esitamise ja tööde tegemise ajal kehtiv metsateatis. Metsateatist ei pea olema, kui toetust taotletakse alla 0,5 ha lahustükile või alla 2 ha suurusele metsamaana maakatastrisse kandmata alla 10 aastase vanuse puistu hooldamiseks. Hooldusraie tegemisega võib alustada peale taotluse esitamist. Toetus on 160 €/ha.

Kasvatavate puude laasimine. Laasitavate puude arv on vähemalt 200 puud hektari kohta. Laasitud puud on märgistatud ning laasitud tüve lõpp pikkus vähemalt 3 m. Laasitud puud peavad paiknema ühtlaselt üle pinna. Töödega võib alustada peale taotluse esitamist. Toetus 140 €/ha.

Metsa uuendamine metsa liigilise koosseisu parandamine (koridorkultuur)

Metsatehnika ja metsatarvikute soetamine. Alates 2012. aastast ei saa taotleda toetust 1.5.1 määruse lisa 2 punktides 1.1.4-11.13 loetletud investeringuobjektide kohta. See tähendab, et suurema metsatehnika, nagu traktor ja traktori rippesse paigaldatavate seadeldiste (haagised, tõstukid, võsanidud jm.), käesoleva programmiperioodi lõpuni toetust taotleda ei saa. Kuid võimaldatakse jätkuvalt taotleda toetust saagide, võsalõikurite, kiini, maapinna ettevalmistamise seade, metsapuuseemne külvik, paljasjuursete ja potitaimede istutusvahend, pinnasepuur, metsa takseerimistarvikud soeta-

miseks. Toetus 50%

Ulukikahjustuste ning taimehaiguste ja kahjustuste ennetamine

Kahjustatud metsa taastamine meede 1.5.3 – uue metsakutuuri rajamine, looduslikule uuendamisele kaasaitamine, metsakultuuri hooldamine

Metsatulekahju ennetamine meede 1.5.3. – tulekaitseobjekti tähistamine, tuletõrje veevõtukohtade juurdepääsute korrahoidmine, mineraliseeritud tulekaitseriba või vööndi rajamine või korrahoidmine, suitsetamis- ja lõkketegemiskoha rajamine ja tähistamine.

Erametsaomanik toetuse saajana peab viima tegevuse ellu ja esitama tegevuse elluviimise kohta dokumendid ühe taotluse kohta kahe aasta jooksul arvates Erametsakeskuse (EMK) poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 31. dets 2014. See muudatus puudutab alates 2012. aastast toetust taotlenud metsaomanikest toetuse saajaid.

Toetuste kohta on rohkem infot erametsakeskuse kodulehel www.eramets.ee "Toetused" all. Lugege kindlasti sellel kodulehel olevat "Abiks taotlejale".

Taotlused esitatakse aadressil: SA Erametsakeskus, Mustamäe tee 50, Tallinn 10621. Lisainfo telefonidel 683 6059, 683 6065.

Valgamaa Erametsaühing aitab metsaomanikel taotlust vormistada aadressil Kesk 12 (Valga Maavalitsus), 4. korrus. Info tel 5624 7325, helju.leosk@valgamv.ee

Helju Leosk

Valgamaa Erametsaühing

Austatud metsaomanik!

OÜ Laanetark pakub teile oma teadmisi ja oskusi, kui teil on vaja:

- koostada metsamajandamiskava;
- teha kinnistute ostueelne tasuvusarvutus;
- raielangid looduses sisse märkida;
- organiseerida majandustegevust oma metsas.

Kontakt: Leho Möldre, tel 516 8130, e-mail: lehomoldre@gmail.com

HEA METSAOMANIK!

OSTAME:

- metsakinnistuid
- kasvava metsa raieõigust
- metsamaterjali

Lauri Uibopuu,
tel 503 2050
lauri@artiston.ee

ARTISTON

METSATERVENDUSE

OSTAME METS- JA PÖLLUMAAD.

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 55 40 150

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 25. oktoobril.

Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 15. oktoobriks.

Helme-Tõrva Elu tervitab uusi ilmakodanikke

KÄTLIN KASEPÖLD
30.08.2012

VIKTORIA VIIRA
09.09.2012

- Peanahk muutub ruttu rasvaseks?
- Juuste väljalangemine?
- Kuivad ja katkevad juuksed?
- Kõõm, dermatiit, psoriaas?
- Värvid juukseid?
- Tahad teada, millised juuksehooldusvahendid Sulle kõige paremini sobivad?

TULE PEANAHA- JA JUUSTEUURINGULE!

Registreerimine tel 5699 9866 (Valga)
Lisainfo: www.trihhologikeskus.ee

TÕRVA KIRIK-KAMMERSAALIS

29. septembril kell 14

kohtumine sarjast "Juured". Külas on kirjanik ja pastor Aare Tamm ja EEKB Koguduste Liidu peasekretär Erki Tamm. Osalevad Lisette-Ulla ja Elari Tamm.

14. oktoobril kell 14

kohtumine sarjast "Juured": Rein Randveer – Kindral Johan Laidoneri Seltsi ja kindral Johan Laidoneri muuseumi rajaja. Raamatu „Iseolemise vägi“ esitlus. Osalevad Anne ja Trivimi Velliste.

17. novembril kell 13–15

Patküla kooli juubeliaktus-kontsert. Osavõtu tasu 5 eurot tasuda kohapeal. Viliistlaste nimel Paul-Olev Mõtsküla, Toivo Põldma, Ants Kirsipuu ja kooli direktor Aado Kaasik.

JUMALATEENISTUSED

30. septembril kell 11 Helme kirikus, külas on pastorid Antti Luoma Soomest ja Aleksei Aljoškin Mordvast.

30. septembril kell 14 Riidaja kirik-kabelis, lahkunute mälestamine, laulab Karksi kiriku ansambel Vello Ainsalu juhendamisel.

30. septembril kell 11 lastering Helme kirikus.

7. oktoobril kell 14 Helme kirikus, teenib õpetaja Lea Kärson, oreil Helve Päid Rõngust.

14. oktoobril kell 11 Helme kirikus lõikustänapüha.

Pühapäeviti pärast jumalateenistust lauluring Helme kirikus. Juhatab Liia Laanemets-Ojap.

21. oktoobril kell 12 mälestusjumalateenistus Helme kirikus. Karl Tuvike (1892–1960), Helme koguduse köster 1915–1944. Jumalateenistusel laulab Elva meeskoor Meelis Roosalu juhendamisel.

www.metsandus.ee

OSTAB METSAKINNISTUID JA
RAIEÕIGUST ÜLE EESTI

info@metsandus.ee
Tel: 7430 500; 528 8784

LAINE ÜLESOO
21.09.1930–21.08.2012

Helme-Tõrva Elu
Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvi.must@gmail.com

Tehniline teostus ja küljendus
AS Ühinenud Ajalehed Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.